30.5.2018

Ruokaosasto
Lainsäädäntöneuvos Anne Haikonen

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 178/2002 (yleinen elintarvikeasetus) ja kahdeksan muun asetuksen muuttamisesta
- **E 34/2018 vp**

Taustaa
Osana komission horisontaalista ohjelmaa (REFIT) on selvitetty, onko elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuutteen liittyvistä menettelyistä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002 (*yleinen elintarvikeasetus*) edelleen tarkoitukseensa soveltuva sekä ovatko tavoitteiden saavuttamiseksi osoitetut työkalut toimivia. Komission työasiakirja arvioinnin tuloksista julkaistiin tammikuussa 2018.

Yleisen elintarvikeasetuksen arvioinnin ja glyfosaatin kieltämistä koskevan eurooppalaisen kansalaisaloitteen pohjalta komissio julkaisi joulukuussa 2017 tiekartan elintarvikeketjun riskinarvioinnin avoimuudesta ja kestävyydestä EU:ssa. Tiekarttaa koskevassa julkisessa kuulemisessa komissio toivoi näkemyksiä EU:n riskinarviointijärjestelmän avoimuudesta ja riippumattomuudesta erityisesti teollisuuden tekemien/teettämien tutkimusten osalta, joihin Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA) riskinarviointi ja tieteelliset suositukset perustuvat, riskiviestinnästä, EFSA:n hallinnoinnista sekä jäsenvaltioiden roolista EU:n riskinarviointijärjestelmässä.

Komission ehdotus
Komissio antoi 11.4.2018 lainsäädäntöehdotuksen EU:n elintarvikeketjun riskinarvioinnin avoimuuden ja kestävyyden kehittämisestä. Komission ehdotuksella muutetaan yleistä elintarvikeasetusta (EY) N:o 178/2002. Lisäksi muutetaan kahdeksaa muuta EU-säädöstä.

Asetusehdotuksen tavoitteena on:
- tiukentaa ja selkeyttää yleisen elintarvikeasetuksen säännöksiä riskinarvioinnin avoimuuden osalta sekä lisätä luottamusta EFSA:n riskinarvioinneissaan, erityisesti tuotehyväksynnän yhteydessä, käyttämien tutkimusten uskottavuuteen, objektiivisuuteen ja riippumattomuuteen;
- parantaa EFSA:n hallinnointia ja vahvistaa EFSA:n yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa sekä vahvistaa EFSA:n mahdollisuuksia ylläpitää korkeatasoisesta tieteellistä asiantuntemusta ja houkutella ansioituneita tieteellisiä asiantuntijoita tiedelautakuntien jäseneksi; sekä
- luoda kattava ja tehokas riskiviestintästrategia.

Suomen alustava kanta
- Suomi tukee elintarvikeketjun riskinarvioinnin avoimuuden kehittämistä. Suomi tosin näkee, että EFSA:n riskiarviointi on jo nyt varsin avointa ja EFSA:n tieteellisen toiminnan riippumattomuudella on tiukat säännöt. On syytä vahvistaa myös riskinhallinnan avoimuutta. Suomi korostaa, että riskinarviointi ja riskinhallinta on tärkeää pitää erillään jatkossakin. Jäsenvaltioiden roolia riskinarvioinnissa tulisi vahvistaa erityisesti asiantuntijaverkostojen kautta.
- Suomi tukee riskiviestinnän kehittämistä ja vahvistamista koko riskianalyysiprosessin osalta. Oikein ajoitettu selkeä riskiviestintä, joka ei liity pelkästään riskinarvioinnin tuloksiin vaan myös siihen, miten tuloksia käytetään riskinhallintaa koskevassa päätöksenteossa, on keskeistä luottamuksen vahvistamisen kannalta.